

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Exercitia Spiritualia Ad Mentem Et Normam D. Ignatii

Conscripta & Adaptata Usui Personarum Ecclesiasticarum Pro sacra solitudine singulis annis ineunda, & in octo vel decem dies protrahenda

Maffei, Pietro Antonio

Augsburg ; Regensburg, 1740

VD18 80488145

Pro die quarta, Consideratio prima De obligationibus Ecclesiastici ut pœnitentis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60305](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60305)

Consideratio septima.

Pro IV. die prima.

De obligationibus Ecclesiastici, si consideretur ut poenitens.

Quisunque poenitentiam de suis erroribus agere cupit, tria observare debet. 1. ut reflectat animum ad tempus præteritum, & defleat mala commissa. 2. ad tempus præsens, & instituat novam, & priore meliorem vitam. 3. ad tempus futurum, & caveat relapsum in mala priora, vel etiam majora.

I. In tres classes dividere potes lachrymas, contritionem, & dolorem. In lachrymas peccaminosas, indifferentes, & salutare. Primæ antiquas maculas, quas eluere deberent, augent, & novis cumulant. Sic evenit illis, qui stimulantur invidia tristantur, ac dolent de alterius felicitate, & suam reputantes infelicitatem, illi amarè illachrymantur; qui laudibus proximo tributis mordentur, qui promotiones, & exaltationes proximi audientes, & videntes, uruntur, affliguntur, & se deprimi, vilipendi existimant. Si de incolumitate, & longiore vita illius moerorem concipis, qui

qui sua morte tibi viam sterneret, & januam aperiret ad pinguem hæreditatem, vel honorificum, & opulentum officium vel beneficium, aut te liberaret ab onere pensionis annuæ, dum vivit exolvendæ.

Deus nos creavit capaces doloris & tristitiæ, qua destruere & emendare possemus admissa peccata; hæc sanare potest non alia medicina, quàm hæc amara: quanta ergo stultitia, hanc applicare aliis morbis, & eos per hanc non tollere, sed augere, quanta dementia! in lachrymarum mari possumus mergere maximum, & insensissimum nostrum inimicum, omni Pharaone deteriorem, & mergimus nos ipsos!

2. Secundi generis lachrymæ sunt illæ, quæ nec malæ nec bonæ sunt, sed indifferentes vocantur: tales esse censentur lachrymæ, quibus deficiunt damna temporalia, mortem patris, matris vel alterius boni amici, jacturam pecuniarum, litem deperditam, injuriam impactam, spes tuas delusas: hæ lachrymæ sunt aridæ, infructuosæ & inutiles, nec aptæ ad abstergendum malum, quod patimur & deploramus: lachrymæ risu dignæ, vel potius deplorandæ, ut judicat S. Bernardus, Serm. de Magdal. *plorandi sunt, qui taliter plorant.* Quantum præstaret, in tribulationibus ad Deum confugere, inde robur & auxilium accersire, & suam voluntatem divinæ penitus substerne-
re, ac conformare, illud Jobi repetendo:

do:

do: Sicut Domino placuit, ita factum est,
 sit nomen Domini benedictum, c. 1. v. 21.

3. Nullum ex omnibus malum est, cui
 dolor & lachrymæ medeantur, quàm so-
 lum peccatum; & ex omnibus malis nullum
 minus, & rarius deploratur, quàm pecca-
 tum, quod tamen est malum maximum,
 imò unicum: ipsæ adeò lachrymæ, quibus
 DEI hominis patientis cruciatus, & morti
 atrocissima deplorantur minus gratae sunt
 ipsi patienti Christo, nisi prius impendan-
 tur eluendis peccatis, quæ sunt unica causa
 omnium tormentorum suorum. hinc mu-
 lieres illas, quæ inter copiosas lachrymas
 ipsum comitabantur, increpuit verbis illis
 Luc. c. 23. *Nolite flere super me, sed super vos
 ipsas flere.*

Lachrymæ illæ, quæ amicum, patrem, vel
 filium defunctum, quos defles, suscitare,
 detrimentum illatum resarcire nequeunt, fa-
 cile suscitare possunt animam gravi peccato
 interfectam, & damna omnia huic illata
 reparare. Sic peccatum, quod in mundum
 introduxit dolorem, ab ipso dolore exter-
 minatur, & extinguitur. Dolor iste de
 propriis peccatis unicum poenitentis pecca-
 toris solatium & gaudium esse deberet:
semper de peccato dolet, & de dolore gaudet. Ita
 D. Augustinus describit animam serio pe-
 nitentem.

Non ignoras, ex duplici fonte proman-
 nare salutare lachrymas, ex amore DEI
 &

& ex casto amore propriæ animæ: flendum ergo, quòd peccando DEUM inhonora-
veris, & contempseris, & quòd tantum
damnum propriæ animæ intuleris: Primus
dolor, primæ lachrymæ sunt omnium lau-
dabilissimæ, & perfectissimæ, quæ DEO
tanquam infinitè amabili debentur, & im-
penduntur; dolor, & lachrymæ secundæ,
sunt minùs perfectæ; debentur & impen-
duntur tibi metipsi, & tuæ salutis. Si cortu-
um tam aridum, durum & saxeuum foret, ut
nec minimam doloris vel amoris lachrymu-
lam ex illo extundere posses, ad preces
recurre, & quemadmodum Axa Calebi filia
precibus à patre impetravit pro aridis suis
agris *irriguum superius, & irriguum inferius*. Jos.
c. 15. ita tu quoque à tuo cœlesti patre im-
petrabis tuis precibus utriusque generis
lachrymarum ac doloris fontem pro sicca &
exsua cordis tui terra.

II. Si spectemus tempus præsens, anima
seriò ad pœnitentiam rediens obstringitur
ad arripiendam aliam vivendi methodum
& rationem. Seria & vera pœnitentia non
est, quam non sequitur vitæ & morum in
melius mutatio: *ubi nulla emendatio, pœnitentia
vana*. Tertull. de pœnit. D. 3. Necessarium
igitur est, ut homo pœnitens in alium con-
vertatur hominem ab illo diversum, quem
se fuisse deflet, veterem exuat, & novum
induat, vela, & remonem vertat, novis,
probis moribus priores malos emendet, &

excuneet. Sic instruit S. Paulus suos Colossenses recens conversos Ep. ad Coloss. 3. *exspoliantes vos veterem hominem cum actibus suis, & induentes novum.* Ad peccandum usus es corde, linguâ, manu: mutant ergo suum officium cor, lingua, manus; sic fies, & eris non homo vetus, ut prius, sed homo novus, & totus alius, qui Christum totum à capite ad calcem induerit.

1. Mutandum est cor, & induendum, ut in suis cogitationibus sibi peccatum non repræsentet pro tenero catello, quod inter meras blanditias sinu foveatur, & nutriatur; sed illud depingat, & intellectui obijciat tanquam horridum & venenatum draconem, qualis reipsa est, velis remisque, terrâ marique, modis omnibus fugiendum; mutandus cordis affectus, & amor, ut id quod prius amabas, & tenerrimo affectu complectebaris, & deperibas, nunc averseris, & extremo odio detesteris, abomineris & fugias: *quasi à facie colubri fuge peccatum.* Eccli. c. 11.

Non unum tantum peccatum, non multa, sed omnia plus quàm Vatiniano, irconciliabili odio sunt detestanda, & fugienda; nec grave & mortale tantum, sed etiam leve, & veniale, nam etiam hoc verè peccatum, & ratio peccati invenitur in eo, nec solum peccatum, sed etiam periculum, facies, umbra, phantasma, & apparentia peccati à longè, cane pejus & angue fugienda

gienda est. Sic David genuina pœnitentium idæa & norma nobis exemplo præivit, qui non solum peccatum, sed ipsam etiam viam, quæ ad peccatum ducebat, fugiebat, & oderat: *omnem viam iniquitatis odio habui.* Ps. 118. E contrario cogitatio & imaginatio tua tuo intellectui objicere, & præsentare debet pœnitentiam, virtutis exercitium, quæ tibi videbatur, & mendaci penicillo ab imaginatione depingebatur, & fingebatur, horrida, terrica, & aspera, amabilem facilem, & amœnam, qualis re ipsa est, veræ quietis, & solidorum solatiorum scaturiginem, ac basim.

2. Mutanda est lingua, & longè aliter loquendum impostero est, quàm hæctenus de vitio de peccato, de moribus liberis, dissolutis, & de virtute, de vita modesta, pia, Religiosa locutus es. Si prius vocabas peccatum fragilitatem, exæstuantis naturæ impetum, venia dignum, malum non magni momenti, nec adeò curandum, mutandus est stylus; loqui disce à regio pœnitentium principe Davide ita loquente Ps. 24. *proptiaberis peccato meo, multum est enim.* In finitâ misericordiâ tuâ, ô Domine, opus est ad delendum peccatum meum; opus est omnipotente brachio tuo ad illud destruendum; tam grande, tam grave illud est.

Si ita de peccato loqui didiceris, & assueveris, nunquam in ullas prorumpes quere-

las, si te Deus propter tua peccata castigaverit; sed loquêris & dices cum pœnitente latrone in sua cruce: *digna factis recipimus*. Luc. 23. cum patiente Propheta: *peccavi, & ut eram dignus, non recepi*. Job. c. 33. Si prius de virtute, de piis operibus loquebaris contemptim, eaque traducebas, si pœnitentiam vocabas carnificinam corporis & animi, vitæ tineam, lætitiæ barathrum, in posterum hæc omnia meritis laudibus extollenda, & inter spirituales hujus vitæ beatitudines numeranda erunt, juxta Evangelii sensa, & placita.

3. Mutandæ sunt manus, mutanda sunt opera: felix & Christiana metamorphosis, quâ fies ex avaro liberalis, ex lascivo castus, ex iracundo mansuetus, ex epulone abstinens, ex invidio plenus charitate fraternâ, ex superbo humilis, & demissus, ex prodigo pretiosi temporis combustore, & ad inanes nugas, ad ludicras vanitates consumptore, parcus, & avarus hujus collector, ut nec minima particula tam boni ac pretiosi doni sine fructu intercitat, quæ non orationi, lectioni, aut piæ alicui occupationi consecretur, acerrimus otii odor, & fervens mortificationis amator. Memineris, te obligari ad restituendum, & reparandum DEO illum honorem bene vivendo, & operando, quem ipsi abstulisti malè vivendo & operando.

III. In

III. In futurum prospiciens teneris cavere relapsum, & reditum in antiquam sylvam. Hæc cautela necessariò adhibenda est ob omnibus, qui veram pœnitentiam agere decreverunt, ad hanc sollicitudinem fovendam, duæ te potissimùm causæ impellere debent: Prima est, ut hoc modo te securum reddas, tuam pœnitentiam esse veram & seriam: secunda, ut hoc modo perseverantiam finalem tibi procures.

1. Si quis identidem de iisdem se peccatis, etiam levibus tantùm accuset, quin ulla unquam emendatio sequatur, non sine causa timeri potest, ne pœnitentia non sit seria, & Sacramentum sine fructu. Sic magnis & gravibus peccatoribus justum timorem, & pavorem incutimus, si identidem in antiqua scelera relabantur, ex ipso relapsu, ne ipsorum pœnitentia, dolor, & propositum sint nullius valoris, roboris & fructûs, & omnia tantùm apparentia, & fucata: cur hæc non applicamus necismet ipsis?

Non leve sæpius fundamentum, & argumentum est, credendi peccatores recidivos, non esse recidivos, in quantum nunquam re ipsa ex suis sordibus surrexerunt, sed in illis semper jacere perrexerunt. Pœnitentiæ Sacramentum confert gratiam & robur, ut non relabamur; si ergo toties, & tam facilè relabamur, quàm priùs, non vanus omnino, aut panicus ejusmodi

relabentium timor erit, ne Sacramentum
pœnitentiæ non ritè, sed invalidè suscep-
tum fuerit: est hæc fere communis sancto-
rum Patrum vox & doctrina: *nunquam diluunt peccata gemendo, qui non desinunt peccare post gemitum.* Fulgentius L. I. de Remiss.
C. 12.

Justis, ne tentationi consenserint, & succubuerint, timentibus, & anxiiis, omnem timorem & anxietatem abstergere conamur, piis, & sanctis, quæ patrant, operibus, & innocentia vitæ tenore nixi: tepidos, qui videntur pœnitentiam agere, terremus, & eorum non satis fundatam ac potius imaginariam credulitatem carpimus, & arguimus ex tam frequentibus relapsibus.

2. Væ illi, qui semel è cœno suorum scelerum eluctatus, mox in eadem denuò relabitur! meritò timere potest, ne præcisis omnibus iterum resurgendi mediis & meritis, in eodem cœno infixus hæreat, & impœnitens ibidem vitam suam finiat; tum quia pravus habitus indies crescit, & novas vires accipit, ita ut pedetentim in alteram, ac novam naturam, corruptæ nostræ naturæ insitam abeat; tum quia dæmon suum mancipium fugitivum, sed paulò post ex fuga retractum fortioribus longè, quàm antea stringit vinculis & catenis; *assumit septem alios spiritus nequiores se.* Luc. 11.

Tandem etiam, quia Deus videns contemptam non solùm legem, sed simul miser-

ricor;

ricordiam toties peccatori exhibitam deserit ingratiſſimum, toties relapſum hominem, illisque privat auxiliis & gratiis efficacibus, sine quibus nunquam reſurget; quamvis reſurgere poſſet: *terra ſæpe venientem ſuper ſe bibens imbrem - - proferens autem ſpinas ac tribulos, veprobata eſt, & maledicto proxima, cujus conſummatio in combuſtionem.* ad Hebr. c. 6.

Conſideratio octava.

Pro die IV. ſecunda.

De obligationibus Viro Eccleſiaſtico
pœnitenti incumbenſibus circa
mortificationes.

Cùm omnis, qui per ſeriam pœnitentiam errores ſuos delere, & ſe cum offenſo DEO reconciliare cupit in hunc finem variis aſperitatibus ſe ſubjicere, corpus domare, & effrænes ſuas cupiditates frangere cogatur, opus eſt ut pœnitentia interior, ſi vera ſit, ſecum trahat hanc pœnitentiam exteriorem, qua præter reatum culpæ, etiam reatus pœnæ expungatur: expendendum proin erit, quot & quæ opera pœnalia ſuſcipienda, & peragenda tibi ſint.

• E 4*

I. Ut